

Nacrt

**PRIJEDLOG ODLUKE O PROGLAŠENJU
«NACIONALNOG DANA DARIVANJA I PRESADIVANJA ORGANA I TKIVA»**

Zagreb, svibanj 2006.

Prijedlog

Na temelju članka 80. Ustava Republike Hrvatske, Hrvatski sabor je na sjednici održanoj _____ 2006. godine donio

ODLUKU**o proglašenju «Nacionalnog dana darivanja i presadivanja organa i tkiva»****I.**

Dan 26. svibnja proglašava se «Nacionalnim danom darivanja i presadivanja organa i tkiva».

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Narodnim novinama.

PREDSJEDNIK
HRVATSKOGA SABORA

OBRAZLOŽENJE

Presadivanje ili transplantacija organa danas je širom svijeta prihvacena i uspješna metoda liječenja bolesnika kod kojih je došlo do nepovratnog zatajenja funkcije organa, a za neke organe kao jetra, srce i pluća presadivanje je ujedno i jedina metoda liječenja. Uspješno presadivanje, i kada nije od vitalnog značaja, izuzetno doprinosi poboljšanju kvalitete života primatelja.

Nadalje, potreba za presadivanjem tkiva i stanica naglo raste te je sve veći broj bolesnika kojima je zahvaljujući presadivanju tkiva i stanica omogućena najveća terapijska dobrobit.

Presadivanje rožnice vraća vid bolesnicima, alotransplantacija kosti vraća pokretljivost, a zamjena srčanih zalistaka dokida dugotrajnu terapiju antikoagulantima, što su velike dobrobiti za primatelje.

Potreba presadivanja kostiju naglo raste, osobito uslijed operacija zamjene kuka. U porastu je potražnja za kožom u terapiji opekline. Presadivanje stanica, npr. koštane srži, također se često izvodi i od životnog je značaja u terapiji sindroma teških imunodeficijencija i brojnih hematoloških malignih stanja, a danas se primjenjuje i u terapiji nekih auto-imunih bolesti.

Iako je zahvaljujući uspješnim transplantacijama organa, milijunima ljudi spašen i olakšan život, ne smije se zaboraviti činjenicu da se još mnogima moglo i može pomoći. Prema podacima Odbora stručnjaka Vijeca Europe za organizacijska pitanja transplantacijskog programa, naglašava se važnost vodeće problematike vezane za veliki nesrazmjer između broja doniranih organa u odnosu na broj primatelja na listi čekanja koja je prisutna u svim zemljama članicama.

Potrebe za presadivanjem rastu za oko 16 - 24% godišnje, a broj umrlih u čekanju raste oko 18% godišnje. U Europi danas na presadak čeka preko 50 tisuća, a u SAD-u preko 76 tisuća bolesnika. Na presadivanje jednog od organa u Republici Hrvatskoj čeka oko 900 osoba, a godišnje se izvrši oko 150 presadivanja organa.

Rastuće potrebe za organima rezultat su sve većih mogućnosti i uspjeha transplantacijske medicine i širih indikacija za transplantacijsko liječenje, no broj se kadaveričnih organa na raspolaganju nije značajnije povećao.

Problem nedostatka organa za presadivanje glavni je ograničavajući faktor dostupnosti ove metode liječenja većem broju pacijenta, te postaje sve aktualniji u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj.

Transplantacija je područje medicine koje se, više nego i jedno drugo, oslanja na humanost i altruizam i stoga zahtijeva široku podršku i obaviještenost javnosti o važnosti darivanja organa nakon smrti u svrhu liječenja.

Hrvatski sabor usvojio je 1999. godine Rezoluciju o poticanju presadivanja organa u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 32/99), u kojoj se, između ostalog, potiču svi mediji na povećanje zdravstveno-promidžbenih sadržaja i visoko vrijednih etičkih i humanih načela, na kojima se presadivanje organa temelji, a zdravstveni djelatnici i drugi građani na veće uključivanje u te aktivnosti.

Svjetska zdravstvena organizacija je u svibnju 2004. godine usvojila Rezoluciju o transplantaciji ljudskih organa i tkiva. U cilju podizanja transplantacijske svijesti građana 14. listopada 2005. godine proglašen je i obilježen Prvi Svjetski dan darivanja i presadivanja organa. U Europi se, pod pokroviteljstvom Vijeća Europe, početkom listopada svake godine obilježava Europski dan darivanja i presadivanja organa, čime se želi javnost upoznati sa važnošću darivanja organa i tkiva poslije smrti kao plemenitim činom velike etičke vrijednosti i izrazom solidarnosti i ljubavi prema bližnjemu.

Slijedom navedenog, a s ciljem podizanja nacionalne svijesti o važnosti transplantacijskog programa, pokazuje se jasna potreba za obilježavanjem Nacionalnog dana darivanja i presadivanja organa i tkiva. S obzirom da je za 26. svibnja 2006. godine planirano uključenje Republike Hrvatske u međunarodnu organizaciju «Eurotransplant», Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da dan 26. svibnja proglasi «Nacionalnim danom darivanja i presadivanja organa i tkiva».